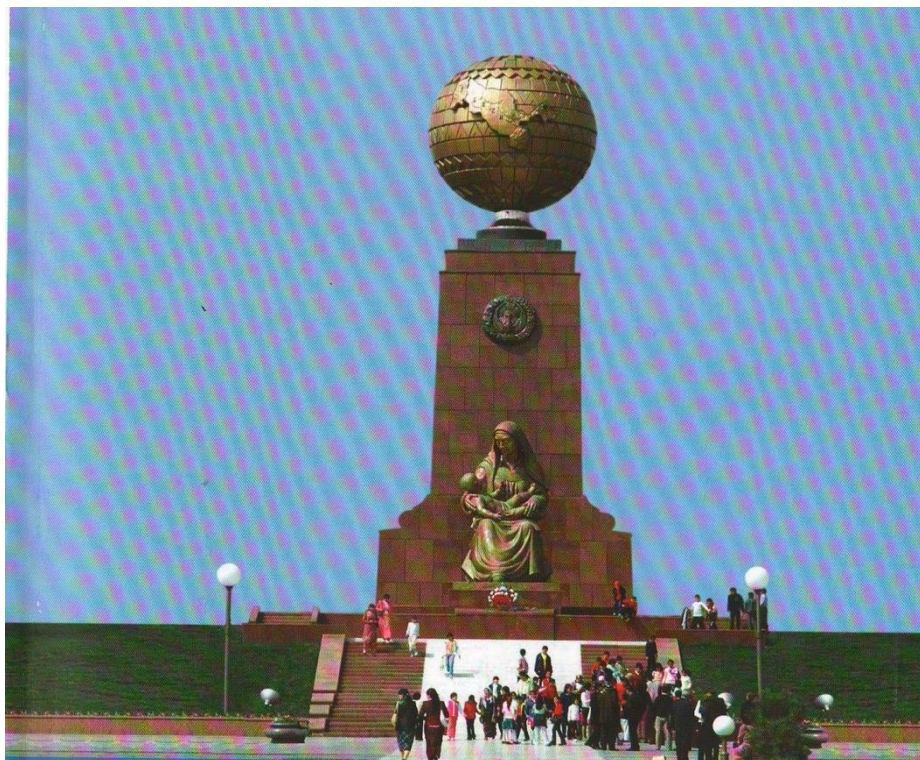

**Республикалық Мәлімleme-ресурс орайы
Илмий-методикалық бөлімі**

**Ғәрезсизлигимиздиң
25-жыллық байрамына арналған «Ғәрезсизлик-
руўхый тиклениў хәм өзликті аңлаў» атамасында
Методикалық қолланба**

Бул әзиз Ұатан бәрішемиздики!

Нөкис-2016-жыл

Ҳурметли мэлеме-ресурсорайқанигелерихэмдекитапханашылар:

Методикалық қолланбағәрезсизлигимиздің 25
жыллығына арнап жазылды. Бул қолланбада берилген мағлыұматлардан хэм ви
кторина сораўларынан китапханаларыңызда өткерилетуғын массалық илажла
рдаўамында пайдаланыўызға болады.

**«Ғәрезсизлик өзбек мәмлекетиниң – халқымыздың
тарийхый жеңиси болып есапланады.
Халық жүз жыллардаўамында азатлықты әрман
еткен Өзбекистан халқықый ғәрезсизликти
қолға киргизип, жайнап-жаснаўы хэм
абаданшылыққа ерисиўи, раўажланған
демократиялық мәмлекетлер қатары халықаралық
шерикликте мүнәсипорынды ийелеўи – бул
бизниң өзлеген жоқары мақсетимиз»
И.Каримов**

Өзбекистан Республикасы өз ғәрезсизлиги нағалы берли елимизде,
миллий ояныў, миллий жаңаланыў, миллий өзлиги наңлаў, руўхый, мәдений,
сиясий, тарийхый, улыўма айтқанда миллий идеологиялық өзгерислер пайда болды.
Бул халқымызға,
бабаларымыз арқалымың жыллардан бери бизгеше кем жетип келмекте.
Халқымыз бурын әзелден өзой-пикири менен ғәрезсиз, азат,
еркин жасаўушын тынымсыз умтылған.

Ғәрезсизлик – бизге өз шаңарағымыз, аналарымыз, перзентлеримиз,
халқымыз хэм Ұатанымыз ушын жасаў және мийнететиў, усы жолда бүгинги үлкен ше
клерди ийелеўимканиятын берди. Быйылғы жылы Ұатанымыз елимиз тарийхындағы
даңқлы сәнени миллий ғәрезсизлигимиздің жигирма бес жыллығын жоқары көтериң
киликпен еңкүтипалыўғатаярлық көрмекте.
Тарийхый қысқа дәўири шинде елимиздің ерки хәм тилеги, күш-қүдирети,
машақатлы хәм дөретиўшилики мийнетинәтий жесинде дүнья картасында жаңа,
өз күши хәм потенциалына сүйенген,
суверен Өзбекистан мәмлекетиниң пайда болыўы халқымыздың тарийхый жеңисиек
енине гуман жоқ. Ғәрезсизлигимиздің жигирма бес жыллығын өткерий менен байлан

ыслыбарлық таярлық ислерин хәмилажларын «Гөзалхәмбийтәкирарымсанмуқа
ддесўатаным,
жанымсағанпидә, Өзбекистаным!» деген сүрени астында шөлкемлестириў мақсет
кемуўапықдептабылды.

Бүгинги күнде елимиздиң жаслары-улыў маортабилим берий мектеплери,
академиялық лицейлер хәмкәсип-
өнер колледжлери ниңоқыўимәратлары хәмолардабилималыпатырған жасларды көр
ип, кеўилиңиздетекмақтаныш хәмтолқыланыў сезимлери пайда болады. Сондай-ақ
2016-жыл 1-июльдеги ПП-4807-санлы «Өзбекистан Ғәрезсизлигине
25 жыл» естелик белгисин шөлкемлестириў ҳаққында Өзбекистан Республикасы Пре
зидентиниң Пәрмани халқымыз тәрәпинен кеңкуўанышпенен күтип алынды. Атап өт
ийимиз керек естелик белгисиниң орайында сүүретленген Бахтиярана хәмоньңперзе
нтиниң тулғасы халқымыздың әсирлердаўамында қәлиплескентурмыс тәризин, үрип
-әдет хәм дәстүрлерин, уллы арзыў-
нийетлерин, мәмлекетимиз сиясатының тийкарғы бағдарлары нуллы мақсетлерди ай
қын көрсетиўи арқалы айрықша итибарды тартатуғынлығын атап өтиў керек.

«Ўатан»-инсанның киндик қаны тамған топырақ,
оны қәмалға келтиретуғын өмиринемазмун-мәни бағыш ететуғын теберик мәкан.
Олаталарымыздан әўладларға қалатуғын уллы мийрас, ең әзиз естелик.
Өзбекистан Республикасы Орта Азияда Әмудәрья хәм Сыр дәрья аралығында жайласқ
ан хәмде Қазақстан, Қырғызстан, Тәжикистан,
Афганистан хәмде Түркменистан мәмлекетлери менен шеғаралас болып Өзбекистан
Республикасы
12 ўәлаят, Ташкент қаласы хәмде Қарақалпақстан Республикасы нанибарат. Өзбекист
анда 120 данартық миллет ўәкиллери өз-
арататыў турмыс кеширмекте хәр бир инсанның жасына жасқосылған сайын Ўатан ҳақ
қындатүсиниге кеңейип барады.

Мине быйыл ғәрезсизлигимиздиң жигирма бес жыллығын,
үлкен байрамды кеңкөтериңкилик руўхында күтип алыўға алдынан таярлық жұмысла
ры баслап жиберилди, өткен хәр бир жылдың өз тарийхы, он-
жүз жылларға тең келетуғын тарийхый жылларды басып өтти десек қәтелеспеймиз. Се
беби бүгин биз тарийхый бирдәўирде халқымыз өз алдына ийгиликлих әмуллы мақсет
лер қойып, паракаттыныш турмыс кеширип,
еңдәслеп өзиниң күш хәми меканиятларына таянып, демократиялық мәмлекет хәм пуха
ралық жәмийетин қурыў жолында үлкен нәтийжелерди қолға киргизип атырған бир за
манда жасап атырмыз. Бүгин мәмлекетимиз тарийхушың күтәқысқа болғандәўириши
ндә социаллық турмыстың барлық тараўларында жаңаланыўлар хәм дөретиўшилики
слер әмелге асырылды. Әсиресе халқымыздың еркинлики деялары менен суўғарылға
н жаңаша дүнья танымы өзгерди, миллий мәнаўиятымыз тикленди.

Ғәрезсизликшарапатыменен
«БилимлендириўхаққындаНызам»

1997-жылдыңавгустайындакүшкекирген

хәм

«Кадрлардытаярлаўдыңмиллийбағдарламасы»

қабылетилди.Мәмлекетимиздеенгизилген

9+3=12

жыллықмәжбүрий,бийпулбилимлендириўсистемасыдүньяныңтекғанасанаўлымәмлекетлеринеганатән.

Бүгингикүндеелимиздинмектепкешекемгитәлиммәкемелери,улыўмаортабилимберетуғынмектеплери,академиялықлицейхәмкәсип-өнерколледжлериниңоқыўимаратларыхәмолардабилималыпатырғанжаслардыкөрип,кеўлимиздемақтанышсезимлерипайдаболады.

Өзбекистан–жаслармәмлекети.Республикамызхалқының

60

процентинертеңгикүнимиздишешетуғынкүши,

келешегимизтирегиболғанжасларқурайды. Минебыйылғәрезсизлигимиздин 25

жыллығынкеңкөтериңкиликруўхтабелгилеўмақсетиндежуртбасшымызИ.Каримо

втың

2016-жыл

2-июнькүнги

«ӨзбекистанРеспубликасымәмлекетликғәрезсизлигиниңжигирмабесжыллықбайрамынатаярлықкөриўхәмоныөткерийўхаққында»

ғыҚарарындахалқымыздыжаңашеклергеқарайруўхландырыў,бизушынеңуллы,еңәзизсаналғанмуқаддескүн-

ғәрезсизликбайрамынжоқарыдәрежедеөткерийўтийкарғымақсететипбелгиленген.

ӨзбекистанРеспубликасыөзиниңмәмлекетликғәрезсизлигинқолғакиргизгенуллытарийхыйсәне1-сентябрь-халқымыздыңжәмийетликсиясий,

руўхыйтурмысындаайрықшаорынтутатуғын,

хәржылыеңуллы,

еңәзизбайрамсыпатындаүлкенқуўанышхәмсалтанатпененбелгиленетуғынқутлыәйям.

БыйылғыжылыЎатанымызелимизтарийхындағыдаңқлысәненимиллийғәрезсизлигимиздинжигирмабесжыллығынжоқарыкөтериңкиликпененкүтипалмақта.

Мысалы:

«Ғәрезсизликперзентлери»хәм

«Келешекбизики,шекбизики!»депаталғанжасларфестивальларын, «Өзбекистан-

улыўмаўйимиз» республикалықдослықхәммәдениятфестивалын, «Миллийидея-

бизиңидея», «Ўатанушынжасайық!», «Реңлержилўасында-анажеробразы»,

«Сенижырлайман, заманлас!», «Ғәрезсизликжылнамасы», «Бул-мениңЎатаным»

сыяқлыдәстүрийтаңлаўлар, «Бизжигирмабесжастамыз» форумларын,

«Ғәрезсизликкубоги» жарысларынхәммарафонларын, «Ўатанушынжасайық»

прозахәмпоэзиябағдарындағыеңжақсышығармаларушынтанлаўлархәмт.б.

түрлитараўларбойыншажарысхәмтанлаўларөткерийўарқалығәрезсизлигимиздинжигирмабесжыллығынўатанласларымыз,

әсиресежасәўладжүрегиндетерентәсирқалдыратуғынжоқарыдәрежедеөткерийўгеерисийимизкереклигикөздетутылмақта.

Ўзбекистан Республикасы Президентининг ҳар бир сөзінде,
баянатларида халқимиз тыншылығы, абаданлығы,
ағузын бириктирген бекемлеу жолында
«Бизлерден азат ҳама бат Ўатан қалыуы керек»,
«Бизлердин балаларымыз бизлерден де бахытлырақ жасауы керек»,
«Келешек жаслардың қолында», «Елим деп, журтым деп жанып жасау керек» ҳәмт.б.
идеялық сөзлерининг тийкарында үлкен мәни бар, сондай-ақ усы тәлим-
тәрбиялық әҳмиеті күшлі сөзлердин турмысшараятымызда кеңнен пайдаланылса
пкіятырған жас әуладтың санасына сиңдирип барыу бүгінги күннің баслы азын пал
арының бири болып табылады.

Быйылғы 201- жылды Президентимиз «Саламат ана ҳәм бала жылы» деп белгиледи. Солай екен бүгінги күнде жәмийетимизде жасаушы ҳәр бир жас әулад Ўатан келешегининг тийкары болып, Ўатанның гүлlep жаснауы, күдиретли ел болып рауажланыуы ушын өзінде жоқары гуманистлик қәдириятларды өзінде топлауы керек. Ғәрезсизлик-бизинг халқымыз, миллетимиз ушын бахыт, ығбал ҳәм жарқын келешек тымсалы болып хызмет етпекте.

Ҳүрметли китапханашылар! Ҳәр жылы елимизде Ғәрезсизлик байрамы жоқары көтеринкилик руўхында байрамланады. Басқа тараўлардағыдай билимлендириу мәкемелеринде, китапханаларда да Ғәрезсизлик байрамын белгилеу ушын, китап оқыушылардың сиясий саўатлылығын ҳәм дәстүрлеримизди билиуди үйретип, ой өрисин кеңейтип, дүнья танымын рауажландыру мақсетинде ҳәр қыйлы мазмундағы темалардан ибарат ис-илажлар шөлкемлестирип, қызықлы мазмунлы сораўлардан дүзилген бир неше конкурслар, танлаўлар, викториналар ҳәмт.б. ис-илажлар өткериуимизге болады.

Ғәрезсизлик, Ўатан ҳаққындағы темаларға байланыслы китап көргизбелер шөлкемлестирип олардың темаларын төмендеги мазмунда таярлауды усыныс етемиз:

«Ғәрезсиз Ўатанымыз айдын келешегимиздин тымсалы»,
«Ғәрезсизлик-бизинг халқымыз, миллетимиз ушын бахыт, ығбал
ҳәм жарқын келешек тымсалы»,
«Еркинлик- халқымызға берилген бийбаҳа инам»,
«Бахтым, ығбалым, ғәрезсизлигим...»,
«Биз ғәрезсизелдин бекем қанатларымыз!»,
«Бахыт, ығбал ҳәм жарқын келешегимиздин сағасы»,
«Ўзбекистан келешегі-уллымәмлекет»,

«Ўзбекистануллы Ўатаныммениң»,
«Ғәрезсизлик-булалтын дәўран»,
«Миллий Ғәрезсизлик идеологиясы халық санасына»,
«Ғәрезсизлик хәм руўхыйлық»,
«Ғәрезсизлик-руўхыйлық тиклениў хәм бәлентке өрлеў»,
«Елдиң бирлиги хәмабаданлығыушын»,

Китап көргизбелерин беҙеўушын,
мазмунлы шөлкемлестириў мақсетинде Президентимиздиң пикирлеринен,
цитаталардан, даналық сөзлерден, жазыўшы-
шайырлардың қосыққатарларынан пайдаланың. Мысалы:
Ўатанымыздың келешеги, халқымыздың ертеңги күни, мәмлекетимиздиң жәхән
шериклигиндеги абырой-итибары ең дәслеп перзентлеримиздиң өнип-өсип,
улғайып, қандай инсан болып өмирге кирип барыўына байланысly. Биз бундай
өткир ҳақыйқатлықты ҳеш қашан умытпаўымыз керек.

И.Каримов

Ғәрезсизлик-бул мениң бахтым,
Ғәрезсизлик-бул алтын тахтым,
Ғәрезсизлик-бул ағла әрман,
Ғәрезсизлик-бул алтын дәўран

Алпысбай Султанов

Гөззал елсең тарийхың тилге дәстан,
Ҳақ нийетли жаҳанға қушақ ашқан,
Қарақалпақ жери де нурлы бостан,
Елим мениң ғәрезсиз Өзбекистан.

Сағындық Ниетуллаев

Бүгинги күнде китапханаларымызда дәстүрий болмаған китап
көргизбелеринен пайдаланып келинбекте, булардан «Көргизбе пикир»,
«Көргизбе викторина», «Көргизбе календарь», «Көргизбе тақдимот» хәм т.б.
көргизбелерди келтирип өтсек болады. Көргизбелерден басқа «Нураний» ата хәм
аналар сондай-ақ тарийхшы алымлар, мәденият хәм көркем-өнер ғайраткерлери
менен ушырасыўлар шөлкемлестириў мақсетке муўапық болады. Дөңгелек стол
әтирапында лицей, колледж сондай-ақ жоқары оқыў студентлери менен
«Ғәрезсизлик перзентлеримиз» темасында пикир-бәсекелесиў кешеси

шөлкемлестириўге «Бизлер бахытлы елдиң перзентлеримиз», «Елимдеп, журтым деп жанып жасаў керек» деген темаларда әдебий саз-сәўбетли кешелер өткеріў мақсетке муўапық болады. Халқымыздың ғәрезсизликке ерисиўинде миллий идеологияның тутқан орны уллы. Себеби жәмийетте сиясий мәдений жаңаланыўлар жүзеге келгенде халқымыздың руўхияты, көз-қарасы да өзгерди. Мине соның ушында, бүгинги күнде ғәрезсизлик шарапаты менен ғәрезсизлик миллий идеологиясының нәтийжесинде миллий қәдириятларымыз қайта тикленди, халқымыздың санасында хәм руўхиятында жаңаланыўлар пайда болды. Улыўма бир сөз бенен айтқанда халқымыз көп жыллық күткен нийетлерине жетип еркинликке еристи. Мәмлекетимизде бир қанша өзгерислер жүз берди. Миллий байрамларды белгилеў бойынша хукиметимиз тәрәпинен шығарылған қарарларды халқымыз кең қуўаныш пенен күтип алды хәмде бүгинги күнде белгиленип келинбекте.

Өзбекистан Республикасының белгили сәнелери

1 сентябрь	Ғәрезсизлик байрамы
2 сентябрь	Билимлер күни
1 октябрь	Муғаллимлер хәм устазлар күни
21 октябрь	Өзбекистан Республикасы мәмлекетлик тили қабыл етилген күн (1989ж)
18 ноябрь	Өзбекистан Республикасы мәмлекетлик байрағы қабыл етилген күн (1992ж)
8 декабрь	Өзбекистан Республикасы конституциясы күни (1992ж)
10 декабрь	Өзбекистан Республикасы Мәмлекетлик ГИМНИ тастыйықланған күни
1 январь	Жаңа жыл байрамы
14 январь	Ўатан қорғаўшылар күни
9 февраль	А.Наўайының туўылған күни
8 март	Хаял-қызлар байрамы
21 март	«Наўрыз»халықаралық байрам күни
9 апрель	Уллы сәркәрда Амир Темур туўылған күни
9 май	Еслеў хәм қәдирлеў күн
2 июль	Өзбекистан Республикасы мәмлекетлик герби тастыйықланған күн (1992жыл)

Өсип киятырған жас әўладтың бос ўақытларын мазмунлы өткеріў ана Ўатанға деген сүйиспеншилигин арттырыў, ата-баба дәстүрлерине миллий қәдириятларымызға деген қызығыўшылығын оятыў сондай-ақ оларды китап

оқыушылар санасына сиңдирип барыу мақсетинде балалар менен бирге өткерилетуғын билимданлар викторина ойынын усыныс етемиз.

Викторина ойыны

Ортаға викторина ойынына қатнасыу ушын 5 баланы мирәт етемиз хәм ойын шәртлери менен таныстырамыз.

1- шәрт «Сиз тарийхымызды билесиз бе?» деп аталады.Бул шәртте хәр бир қатнасыушыға 5сораудан бериледи.

2- шәрт «Араласты- қураластыр»ойыны.

Бунда хәр бир қатнасыушыға 2конверттен бериледи 1-ши конвертте жазыушы-шайырлардың шығарма атлары, фамилиялары араластырып жазылады, ал 2-конвертте шығарма атлары бериледи. Қатнасыушылар жазыушының шығармасын дурыс табыуы керек.

3- шәрт. Қызықлы Сораў-жуўаплардан ибарат болып хәр бир қатнасыушыға 3 сораудан бериледи.

1-Шәрт

1 ши қатнасыушығасораўлар.

1. Қарақалпақстандағы бес қаланың аты?
(Шымбай, Хожели, Қоңырат, Төрткүл, Беруний)
2. Жалаладин Мангубердиннің туўылған қаласы?
(Хорезм ўәлаяты)
3. Өзбекистанда медицина илимининң атасы аталған уллы алымның аты?
(Абу Али Ибн Сино)
4. Қоңырат районында 1995 жылы орайлық Азияда бириншилерден саналған завод иске түсти, ол қайсы завод.
(Кальцийли сода ислеп шығаратуғын сода завод)
- 5.Хожели районындағы зыяратгөй махбараның аты?
(Миздехкан махбарасы)

2 ши қатнасыўшыға сораўлар

1. Қарақалпақстан Республикасының бурынғы пайтахты қайсы қала болған?
(Хәзирги Төрткүл қаласы)
2. Улуғбек хәйкели Нөкис қаласының қай жеринде орналасқан?
(Өзбекистан илимлер Академиясы Қарақалпақстан филиалы алдында)
3. «Шылпық» қорғаны Республикамыздың қайсы районы аймағында жайласқан?
(Бул қорған Нөкис-Төрткүл жолының бойында Әмударья районы аймағына киреди)
4. Өзбекистанда шет елли қонақлар саяхатқа келетуғын әйемги қала атларын айтың?
(Хийўа, Бухара, Самарқанд хәм т.б.)
5. Бердақ шайырдың қызының аты ким?
(Хүрлиман бақсы қыз)

3 катнасыўшыға сораўлар

1. Өзбекистан Республикасы Гербиндеги Хумой қус нени аңлатады?
(бахыт, ығбал, еркинликти)
2. Қарақалпақстан Мәмлекетлик Университети қайсы шайырдың атына қойылған?
(Бердақ)
3. Дүньядағы ең терең океан қайсы? (Тыныш океан)
4. Өзбекистан қайсы дәрьялардан суў ишеди? (Әмударья хәм Сырдәрья)
5. Қарақалпақ мәмлекетлик көркем-өнер музейи қайсы художниктиң атында?
(художник Савицкий)

4 ши қатнасыўшыға сораўлар

1. Қарақалпақлар жасайтуғын Кенимех районы қайсы ўәлаятда жайласқан?(Наўайы ўәлаятында)
2. Өзбекистанда дәрьяға байланыслы ўәлаятлардың атын айтың?
(Сырдәрья, Қашқадәрья, Сурхандәрья)
3. Қара терең көли Республикамыздың қайсы районында жайласқан?
(Тахтакөпир)
4. Ғәрезсизлигимиздиң 12 жыллығында «Өзбекистан қаҳарманы» атағына қайсы жазыўшымыз миясар болды.
(Белгили жазыўшымыз Т.Қайыпбергенов)
5. Қарақалпақстан Республикасының байрағында неше жулдыз бар?
(5 жулдыз)

5 ши қатнасыўшыға сораўлар

1. Өзбекистан Республикасының байрағында неше жулдыз бар?
(12 жулдыз)
2. Өзбекистанда уллы алламалардың атына қойылған қалалар қайсы?
(Наўайы, Хорезм, Бухара)
3. Қырыққыз дәстаны қайсы халықтың дәстаны?
(Қарақалпақ халық дәстаны)
4. Қарақалпақстан Республикасы гимниң авторы ким?
(И. Юсупов)
5. 8-декабрь қандай байрам?
(Өзбекистан Республикасы Конституциясы күни)

II шәрт.

«Араласты-қураластыр» ойыны

1. «Шайтанат»китабының авторы –
Ғ.Ғулом.
2. «Сариқ девни миниб» ертегиниң авторы-
Т. Малик
3. «Қарақалпақ қызы» романының авторы –
Жийен жыраў
4. «Посқан ел» поэмасының авторы -
А.Наўайы
5. «Бобурнома» китабының авторы –
С. Ахмад
6. «Жетимниң жүреги» китабының авторы –
Т. Қайыпбергенов
7. «Келинлер қозғаланы»шығармасының авторы –
Ж.Аймурзаев
8. «Хамса»дәстанның авторы –
Х.Тухтобаев

9. «Шум бала» шығармасының авторы –
П. Қодиров
10. «Улуғбек ғәзийнеси» кітабының авторы-О. Ёқубов

III-шәрт ушын сораўлар.

1. Шайырлар султаны – А. Наўайы
2. Ч. Айтматов қайсы халықтың жазыўшысы- Қырғыз
3. Жети күн не деп аталады - Хәптелик
4. Ёзбекистанда ең халқы көп ўәлаят- Андижан
5. Жеткиншек газетасының ураны- Жигерли бол жастан балам!
6. Дўнья машқаласына айланған теңиз-Арал
7. Мақтымқулы қайсы халық шайыры-Түркмен
8. Кең сөзиниң антоними - Тар
9. Менделеев дүзген таблицада неше химиялық элемент жайласқан- 109
10. Машинаның жүреги- Мотор
11. Қыз меңеш пенен айтысқан шайыр- Әжинияз
- 12.1минутта неше секунд бар- 60 секунд
- 13.Еки адамның сөйлескени не деп аталады- Диалог
- 14.Гербтеги қустың аты- Хумой қус
- 15.Писемен дегенше суўда өсетуғын дақылдың аты- Салы

Пайдаланған әдебиетлар:

Жураев Н.хәм т.б.

Өзбекстан тарийхы: Миллий ғәрезсизлик дәўири 11 класс оқыўшылары ушын сабақлық (Н. Жураев, Т. Файзуллаев, Қ. Усманов)-Нөкис: Билим, 1999.-384бет.

Миллий ғәрезсизлик идеясы: тийкарғы түсиник хәм принциплер.-Нөкис: Қарақалпақстан, 2001.-64бет.

Базарбаев Ж.

Миллий идея-бизиң идеямыз. -Нөкис: Билим,2003.-256бет.

Каримов И.А.

Ғәрезсизлик хәм руўхыйлық. -Нөкис: Қарақалпақстан,1997.-164 бет.

Ниетуллаев С.

Жақсы тилек.-Нөкис: Қарақалпақстан, 2004.-264 бет.

Алп Султан.

Туўылған жер ырғақлары: Қосықлар.-Нөкис: Билим, 2008.-48 бет.

Өзбекстан Республикасы мәмлекетлик ғәрезсизлигиниң жигирма бес жыллығын белгилеўге таярлық көриў хәм оны өткерий ҳаққында Өзбекстан Республикасы Президентиниң қарары // Еркин Қарақалпақстан, 2016.-4июнь.

**Таярлаған: Илимий методикалық
бөлімінің баслығы З.Рамбергенова**